

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Tööstuslike transrasvhapete kasutamise piirangutest

Külli Johanson

Maaeluministeeriumi toiduohutuse osakonna toidu üldnõuete
büroo peaspetsialist

Transrasvhapped (TRH)

Transrasvhapped on küllastumata rasvhapete liik, mida leidub teatud toidus vähesel määral looduslikult ja mis tekivad ka tööstuslikul tootmisel.

Looduslikku päritolu transrasvhappeid leidub nt punases lihas, piimatoodetes (3-6% rasvhapete kohta).

Tööstuslikult võivad transrasvhapped tekkida mitmel viisil, millest kõige olulisem on taimsete õlide/rasvade **osaline hüdrogeenimine**.

Toidud, mis võivad sisaldada tööstuslikke TRH-id

- margariin
- pirukad, küpsised, koogid ja vahvlid
- praetud toidud
- hommikusöögihelbed
- *popcorn* ehk plaksumais
- kartulikrõpsud
- friteeritud ja külmutatud kartulid
- snäkid ja maiustused

Tööstuslike transrasvhapete reguleerimine

2009. a ja 2018. a Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) arvamus:

- TRH tarbimine peaks olema nii madal kui võimalik.

2018. a Maailma Tervishoiuorganisatsioon WHO:

- kutsus üles kõrvaldama tööstuslikult toodetud TRH kasutamist;
- soovitas tarbida TRH mitte üle 1% energiast ehk alla 2,2 g päevas.

2019. a otsustas EL:

- kehtestada tööstuslike TRH piirnorm;
- piirnormi määramine on rahvatervise, tarbijakatse ja siseturu toimimise seisukohast kõige tõhusam meede.

Tööstuslike transrasvhapete reguleerimine

Komisjoni määrus 2019/649:

– muudab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1925/2006 III lisa B osa.

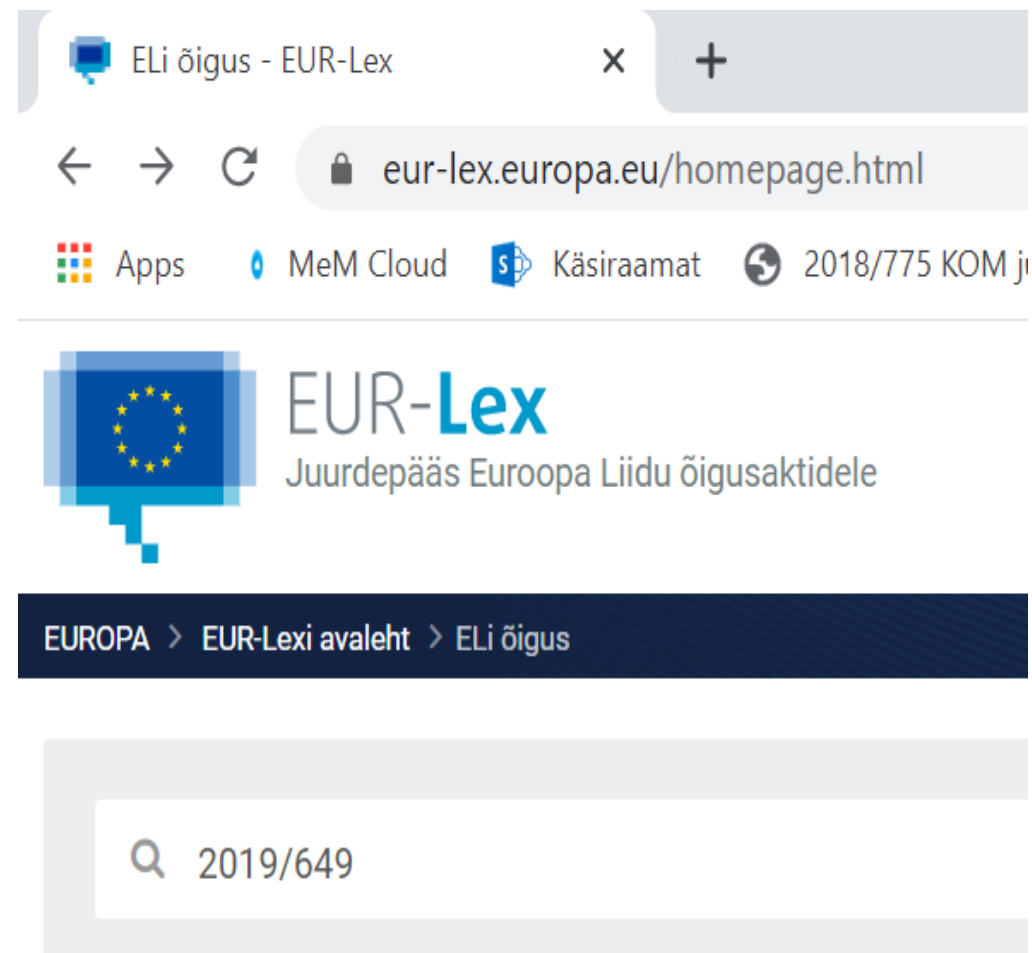
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1925/2006 vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta

- III lisa B osa (piiratud kasutusega ained)

Tööstuslike transrasvhapete piirnorm

EL määrus 2019/649:

- Piirnorm:
 - 2 g 100 g rasva kohta
 - lõpptarbijale mõeldud tootes
- Kohaldumisaeg:
 - 1 aprill 2021. a

The screenshot shows a web browser window with the following elements:

- Browser tab: "Eli õigus - EUR-Lex"
- Address bar: "eur-lex.europa.eu/homepage.html"
- Navigation icons: back, forward, refresh
- Search bar: "2019/649"
- Logo: EUR-Lex logo with the European Union flag
- Text: "Juurdepääs Euroopa Liidu õigusaktidele"
- Breadcrumb: "EUROPA > EUR-Lexi aualeht > Eli õigus"

Teabe edastamine kui TRH > 2 g 100 g rasva kohta

EL määruse 2019/649 artikkel 2

Käitleja, kes tarnib teisele käitlejale toitu, mis ei ole ette nähtud tarbijale või jaemüügiks, tagab, et antakse edasi teavet tööstuslike TRH koguse kohta, kui see kogus ületab 2 grammi 100 grammi rasva kohta.

Nt käitlejate vahel tooraine liikumine

MAAELUMINISTEERIUM

Tänan!